

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2843/2020
10.02.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у предмету предлагача АА из ..., кога заступа пуномоћник Снежана Аврамовић, адвокат из ..., против противника предлагача ЈП ЕПС Београд, Огранак РБ Колубара, Лазаревац, кога заступа пуномоћник Александар Будалић, адвокат из ..., ради утврђивања накнаде, одлучујући о ревизији предлагача изјављеној против решења Вишег суда у Београду Гж 6780/19 од 06.02.2020. године, у седници већа од 10.02.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија предлагача изјављена против решења Вишег суда у Београду Гж 6780/19 од 06.02.2020. године у односу на део става првог изреке којим је одбијена као неоснована жалба предлагача и потврђено решење Основног суда у Лазаревцу Р1 16/13 од 20.02.2019. године у делу става 3. изреке којим је одбијен захтев предлагача за исплату накнаде за трошкове опремања и прибављања грађевинске дозволе.

УКИДАЈУ СЕ решење Вишег суда у Београду Гж 6780/19 од 06.02.2020. године у односу на део става првог изреке којим је одбијена као неоснована жалба предлагача и потврђено решење Основног суда у Лазаревцу Р1 16/13 од 20.02.2019. године у делу става 3. изреке којим је одбијен захтев предлагача за исплату увећане накнаде и решење Основног суда у Лазаревцу Р1 16/13 од 20.02.2019. године у односу на део става 3. изреке којим је одбијен захтев предлагача за исплату увећане накнаде, па се у том делу предмет враћа првостепеном суду на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Основног суда у Лазаревцу Р1 16/13 од 20.02.2019. године, ставом 1. изреке, одређена је накнада ранијем власнику за непокретности које су експроприсане решењем управног органа и које су наведене у том ставу изреке и то на укупан износ од 4.397.180,00 динара, а ставом 2. изреке је обавезан противник предлагача да предлагачу тај износ исплати са каматом почев од 20.02.2019. године све у року од 15 дана. Ставом 3. изреке, одбијен је као неоснован предлог предлагача којим је тражио да се обавезе противник предлагача да предлагачу на име трошкова опремања и прибављања грађевинске дозволе исплати 7.000.000,00 динара као и да противник предлагача исплати предлагачу 1.000.000,00 динара на име увећане накнаде. Ставом 4. изреке, противник предлагача је обавезан да предлагачу на име трошкова поступка исплати 1.428.000,00 динара у року од 15 дана по пријему решења.

Решењем Вишег суда у Београду Гж 6780/19 од 06.02.2020. године, ставом 1. изреке, одбијена је жалба предлагача као неоснована и потврђено решење Основног суда у Лазаревцу Р1 16/13 од 20.02.2019. године у односу на став 3. изреке, док је првостепено решење укинато у односу на став 1. и 4. изреке и у том делу предмет враћен првостепеном суду на поновно одлучивање (предлагач је у ревизији указао да другостепени суд није одлучио о ставу 2. изреке првостепеног решења, што је тачно, али о томе овај суд не може да одлучи у ревизијском поступку јер се ради о примени члана 356. ЗПП).

Против правноснажног другостепеног решења, предлагач је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијано решење на основу чл. 408. и 420. став 6. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 18/20), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија предлагача делимично основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју овај суд пази по службеној дужности, а подносилац ревизије не указује ни на једну конкретну повреду поступка.

Према утврђеном чињеничном стању, предлагачу је у корист противника предлагача основним и допунским решењем органа управе експроприсана непокретност и то земљиште са грађевинским објектима и засадима. Посебним правноснажним решењем одређена је накнада предлагачу за грађевинске објекте, биљне културе, дрвну масу, док је предмет одлучивања у овом поступку била накнада за земљиште које је експроприсано с тим што је требало одлучити и по захтеву предлагача за накнаду на име трошкова опремања и прибављања грађевинске парцеле као и за увећану накнаду за експроприсане непокретности. О накнади за све наведено првостепени суд је одлучио тако што је утврдио накнаду за земљиште, а одбио захтев предлагача за накнаду за прибављање грађевинске дозволе и опремање, као и за увећану накнаду, с тим што је другостепени суд укинуо првостепено решење у односу на накнаду за земљиште док је потврдио исто у делу којим је одлучено о захтеву за трошкове опремања и прибављања грађевинске парцеле и за увећану накнаду па је управо у том делу и предмет одлучивања о изјављеној ревизији.

Закон о експропријацији („Службени гласник РС“ бр. 53/95... 55/2013) у поглављу VI уређује питање накнаде за експроприсану непокретност. Законом је прописано за шта се све у том поступку може одредити накнада а основно је да се она одређује, како то и закон наводи за експроприсану непокретност, дакле, за оно што је било предмет експропријације. Имајући у виду те одредбе произилази да је правилан став нижестепених судова да закон не познаје накнаду трошкова опремања и прибављања грађевинске дозволе, те да се дакле ради о правно непризнатом виду накнаде за експроприсану непокретност и самим тим предлагач на ту накнаду и нема право. Сви супротни наводи ревизије отуда се не могу прихватити, па је зато и одлучено као у ставу првом изреке на основу члана 414. став 1. ЗПП.

Одредбом члана 51. Закона о експропријацији је прописано да при одређивању накнаде у смислу одредаба тог закона може се одредити већи износ од тржишне цене узимајући у обзир материјалне и друге личне и породичне прилике ранијих сопственика, ако су те околности од битног значаја за његову егзистенцију (број чланова домаћинства, број чланова домаћинства који су способни за привређивање, односно који су запослени, здравствено стање чланова домаћинства, месечни приход домаћинства и слично). Нижестепени судови налазе да нису испуњени законски услови да се предлагачу у конкретном случају призна право на увећану накнаду наводећи разлоге за то који су и по мишљењу овог суда прихватљиви. Међутим, закон прописује да ће се о праву на увећану накнаду одлучивати при одређивању накнаде. У конкретном случају, решењем вишег суда као другостепеног органа укинута је првостепено решење у делу којим је утврђена накнада за експроприсане непокретности. То значи да ће у поновном поступку првостепени суд поново одлучивати о утврђеној накнади, а самим тим он тек у том моменту ће и моћи да цени да ли су тада присутне околности због којих би евентуално предлагач у том моменту имао право на увећану накнаду. Отуда се ревизијом основано указује на погрешну примену материјалног права, односно да се по захтеву за увећану накнаду може одлучивати само у истом моменту када се и одлучује о праву на накнаду.

С обзиром да другостепени суд није имао у виду наведено и да је одбио жалбу и потврдио првостепену одлуку у делу којим је одлучено о увећаној накнади иако је укинуо одлуку у делу којим је одлучено о накнади, то је материјално право у том делу погрешно примењено па је због тога у том делу и морало бити укинута и другостепено и првостепено решење како би се омогућило првостепеном суду да истовремено одлучи и о једном и о другом праву, све на основу члана 416. став 2. ЗПП ставом другим изреке решења.

У поновном поступку првостепени суд ће имати у виду све што је наведено, па ће услове за евентуалну увећану накнаду у конкретном случају ценити према тренутку када буде одлучивао о накнади за експроприсане непокретности.

**Председник већа - судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић